

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Kystdirektoratet

Fakta

om de statslige
forundersøgelser

Maj 2026

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig

www.kyst.dk

Baggrunden for de statslige forundersøgelser

I vinteren 2025 vedtog SVM-regeringen initiativer, der skal sætte mere fart i klimatilpasningen i Danmark. Staten skal hjælpe en række kommuner med forberedelser til at bygge beskyttelse på kyststrækninger, der er særligt udsat for oversvømmelse. I første omgang ved at staten bidrager til en undersøgelse, der gennemføres, inden der kan bygges kystbeskyttelse. Det er det, der kaldes en statslig forundersøgelse.

Her gennemføres statslige forundersøgelser

I 2026 er der sat gang i statslige forundersøgelser på kyststrækninger i fem kommuner. Det er Aarhus, Esbjerg, Kerteminde, Slagelse og Vejle Kommuner. Områderne er politisk udpegede.

Sådan er områderne udvalgt

De forberedende undersøgelser sættes i gang dér, hvor behovet for kystbeskyttelse er størst ud fra en samfundsøkonomisk betragtning. Der igangsættes forundersøgelser i byer og områder fordelt over hele Danmark. Strækningerne er politisk udvalgte og med vægt på beskyttelse af helårsbeboelse over fritidsboliger.

Målet er at anvende statens midler mest effektivt i klimatilpasningen af Danmark.

Statens rolle i forundersøgelsen

Kystdirektoratet, som er statens kystenhed, har ansvaret for at igangsætte og gennemføre forundersøgelsen i tæt samarbejde med kommunen.

Sådan gennemføres en statslig forundersøgelse

Forundersøgelsen gennemføres i tæt samarbejde mellem staten, kommunen og grundejerne. Den statslige forundersøgelse skal føre frem til et konkret projekt og kan bruges som politisk beslutningsgrundlag. Resultatet af den statslige forundersøgelse kan være grundlag for detailplanlægningen frem mod byggestart.

Finansiering

Staten betaler 50 procent af forundersøgelsen, og kommunen betaler de resterende 50 procent.

Indholdet i en statslig forundersøgelse

Forundersøgelsen er et vigtigt forberedende skridt på vejen til at etablere en sammenhængende kystbeskyttelse i et område. Den leverer en skitse til en samlet løsning og omfatter blandt andet:

- Kortlægning af oversvømmelsestruede strækninger
- Tekniske løsninger
- Hensyn til miljø og natur
- Budgetoverslag
- Samfundsøkonomiske konsekvensberegninger

I en statslig forundersøgelse vil der som udgangspunkt blive set på en minimumsløsning, men med et særligt blik for mulighed for naturbaserede løsninger.

Hvad er en minimumsløsning?

En minimumsløsning er en løsning til kystbeskyttelse, som er teknisk og økonomisk optimeret og giver nødvendig og effektiv beskyttelse.

En minimumsløsning kan som udgangspunkt ikke indeholde elementer, som har helt andre formål end kystbeskyttelse. For eksempel rekreative elementer eller anlæg, der alene har det som formål at fremme biodiversitet.

Hvis der er konkrete ønsker til, at kystbeskyttelsen skal have formål udover de rent beskyttelsesmæssige, vil det dog til en vis grad være muligt at tilpasse løsningen. Forudsat at det ikke gør projektet væsentlig dyrere. For eksempel kan der ske tilpasninger af kystbeskyttelsens metode, placering og opbygning.

Hvad forstås der ved en naturbaseret løsning i projektet?

Naturbaseret kystbeskyttelse har ikke en skarp og tydelig definition.

I de statslige forundersøgelser vil der blive set på, om der inden for lovens rammer kan arbejdes med løsninger. For eksempel at der med udgangspunkt i det naturlige kystsystem kun foretages minimale indgreb i kystlandskabet, at kystens naturlige dynamikker bevares eller at der bruges naturlige materialer.

Eksempelvis at der bygges grønne diger frem for betonmure på strækninger, hvor det grønne falder naturligt ind i landskabet.

Når forundersøgelsen er færdig

Forundersøgelsen skal munde ud i et konkret kystbeskyttelsesprojekt til gavn for borgere og lokalsamfundet. Når forundersøgelsen er færdig, er det kommunen, der kan give tilladelse til projektet, så anlægsarbejdet kan gå i gang.

